

Eläinlääkäripalvelutyöryhmä, 14.kokous, pöytäkirja

Aihe: Eri ratkaisuvaihtoehtojen tarkastelua, keskustelua markkinaperusteisen hinnoittelun toteuttamisesta käytännössä, keskustelu TEM:n kanssa valtiontukeen liittyvistä seikoista, lakiluonnoksen 3. luvun (julkiset eläinlääkäripalvelut) käsittelyä

Aika: 27.9.2021 klo 13-16

Paikka: Teams

Osanottajat: Taina Aaltonen, Kajsa Hakulin, Johanna Wallius (MMM)
Jenni Aaltonen, KT
Terhi Laaksonen, Ruokavirasto
Katri Kiviniemi, Elias Dahlsten, SELL
Sanna Hellström, SEY
Janne Lunden, Mari Heinonen, HY
Kaisa Mäntynen, Kuntaliitto
Pirkko Pirinen, AVI
Mia Salonen, KKV
Leena Suojala, MTK/SLC
Anne-Marie Välikangas, VM

1. Kokouksen aloittaminen
2. Eri ratkaisuvaihtoehtojen tarkastelua

-alustus (Johanna Wallius)

Johanna Wallius, MMM, esitteli etukäteen lähetettyä asiakirjaa, jossa oli neljä ratkaisuvaihtoehtoa kuntien järjestämisvelvoitteeseen, sekä 2-4 vaihtoehtoon lisävaihtoehto liittyen kuntien laskutukseen.

-kysymykset ja keskustelu

Sanna Hellström, SEY: Kuinka monta tapausta KKV on tutkinut nykyisen lainsäädännön nojalla?

Mia Salonen KKV: On tutkittu yksi tapaus, joka on jo ratkaistu. Oulun seudun tapauksesta oli esitys työryhmän joulukuun kokouksessa ja esityksestä löytyy linkki päätökseen. Kyseisessä tapauksessa ei voitu edellyttää kaikkea, mitä kilpailulainsäädäntö olisi vaatinut. Tapauksen yhteydessä nousi esille mm. asiakasmaksulainsäädäntö ja sen ristiriita neutraliteettisääntöjen markkinaperusteisen hinnoittelun vaatimuksen kanssa (siis normiristiriita, joka olisi nyt syytä korjata). KKV arvioi yhtiöittämisvelvollisuutta tapauskohtaisesti. KKV ei ole ottanut eikä voi ottaa etukäteen kantaa yhtiöittämisvelvollisuuteen yksittäisen kunnan kohdalla, koska ilman tutkintaa ei ole tietoa kuntien kilpailullisen toiminnan volyymeista ja markkinavaikutuksista.

Sanna Hellström, SEY: mikä on 1 ja 2 ratkaisuvaihtoehdon ero?

Johanna Wallius, MMM: Kuntien järjestämisvelvoitteessa ei ole merkittävää eroa 1. ja 2. vaihtoehdon välillä, ellei 2. vaihtoehdossa säädetä yhtiöittämispoikkeusta. 2-vaihtoehdon ero 1 vaihtoehtoon on se, että selkeytetään markkinaperusteisen hinnoittelun edellytyksiä.

Leena Suojala, MTK/SLC: Ykkösvaihtoehto ei ole mahdollinen. Kakkosvaihtoehdossa on myös ongelmia, koska se johtaa mm. virkaeläinlääkärien puutteeseen. Kolmas vaihtoehto voisi toimia, mutta miten päätetään, milloin alueella on järjestettävä palvelut? Neljäs vaihtoehto olisi paras. Jos 2026 siirrytään hyvinvointialueille, toimintaympäristöön tulisi muutoksia. Voisiko kunta periä maksun kunnaneläinlääkäriin palkasta lisävaihtoehdossa?

Katri Kiviniemi, SELL: Voidaanko yhtiöittämisvelvollisuus välttää, jos kaikki palvelut ovat markkinahintaisia? Lisävaihtoehtona voisi arvioida Norjan mallia, jossa maksetaan yksityisille päivystyksestä, vaikka se ei täytä hallitusohjelman kirjausta. Kannattaako 1-3 vaihtoehtoa edes miettiä, jos ovat hallitusohjelman vastaisia?

Kaisa Mäntynen Kuntaliitto: Kirjalliset kommentit jo toimitettu. Kuntaliiton on vaikea kannattaa 4-vaihtoehtoa, jos kuntien lakisääteisiä tehtäviä lisätään. Haluavat odottaa yksityisille suunnatun kyselyn tuloksia. Isommilla kunnilla on kokemusta yhtiöittämisestä eikä se välttämättä ole kaikille vaikeaa. Ehkä 2 vaihtoehto olisi paras. Tarve olisi mahdollistaa palkkausjärjestelmän uudistus, siksi 1 –vaihtoehto ei ole yhtä hyvä. YTH-alueilla on kova huoli kunnaneläinlääkäreiden riittävydestä.

Anne-Marie Välikangas, VM: Hyvä tausta-asiakirja. Olisi tärkeä löytää vaihtoehto, joka on hyväksyttävä EUn valtioneuvoston näkökulmasta. Lisäksi vaihtoehdon pitäisi turvata palvelut eikä saisi lisätä kuntien kustannuksia. Asiakirjassa voisi avata enemmän alueiden välisiä eroja. Miten vaikuttaa syrjäseudulla, riittääkö siellä nykyinen kuntalain säännös? Onko yhtiöittäminen samanlainen ongelma väestötiheillä alueilla? Missä tapauksessa yhtiöittämisestä tulee ongelma? Mihin perustuu väite, että markkinatilanteen arviointi on vaikeaa? On hyvä, että lemmikkieläinten palvelujen järjestämisvastuu määriteltäisiin tarkkarajaisemmin (9 §), mutta jos lemmikkieläinten osalta on saatavissa palveluita, olisi hyvä säilyttää niiden järjestämisen vapaaehtoisuus, sisältyykö palvelujen tarkennus vaihtoehtopaperin 2-vaihtoehtoon? Myös Norjan esimerkkiä voitaisiin selvittää.

Puheenjohtaja: Tuotantoeläinten päivystyspalveluita ei ole saatavilla muualla kuin Helsingin yliopiston alueella. Kunta joutuisi palkkaamaan niihin tehtäviin eläinlääkäreitä, jotka eivät saisi tuloja lemmikkieläimistä, jolloin kunnat joutuisivat nostamaan peruspalkkaa. Pieneläinten yöpäivystystä ei yleensä saatavilla. Suomessa ongelmana pitkät etäisyydet. Vaikea arvioida, onko yksityisiä palveluita saatavilla. Yksityisiltä olisi saatava paremmat tietoja palveluista ja aukioloajoista.

Kajsa Hakulin, MMM: Yksityiset saattavat sulkea vastaanottonsa heinäkuussa ilman ennakkovaroitusta. Pohdittu, voitaisiinko yksityisiä toimijoita koskevaa ilmoitusvelvollisuutta laajentaa. On kuitenkin vaikeaa varmistaa tietojen saaminen toiminnan lopettamisesta, koska toimijalla ei ole motivaatiota ilmoittaa siitä. Ruotsissa on osoittautunut vaikeaksi ennakoida yksityisten toiminnassa tapahtuvia muutoksia, ja julkisella sektorilla menee keskimäärin vuosi ennen kuin julkinen palveluntuotanto saadaan käyntiin yksityisten palvelujen poistuttua alueelta.

Sanna Hellström, SEY: Lain tarkoituksena on turvata palvelut. Lain muun sääntelyn pitää tukea tätä tarkoitusta. Eläinlääkärien saatavuus on järjestelmän toimimisen edellytys. Vaikka palveluja kirjattaisiin toisiin lakiin, perimmäisenä tarkoituksena on säilyttää nykyinen järjestelmä. 4-

vaihtoehto on selkein, siinä tarkoituksena ei ole lisätä palveluja, vaan selkeyttää järjestelmää. Palvelut muodostavat kokonaisuuden ja kunta joutuu korvaamaan eläinlääkäreille menetykset palveluiden vähentymisestä, pystyykö näitä edes rahalla kompensoimaan? Kunnille eläinlääkäreiden rekrytointi on nyt käytännössä suurempi ongelma kuin lakisääteisten velvoitteiden laajentumisesta aiheutuva ongelma. On ristiriitaista, ettei peritä klinikamaksuja, jos ollaan huolissaan kustannuksista. Saadaanko yhtiöittämisellä muuta kuin lisää hallinnointia? Norjassa yksityisillä on päivitysvastuu.

Janne Lunden, HY: Eläinlääkintähuollon kokonaisuuden toimivuus ja laadukkaan opetuksen turvaaminen ovat yliopiston näkökulmasta keskeisimpiä kysymyksiä. Yhtiöittäminen ja rekrytointikysymykset herättävät huolta. Eläinlääkintähuollon toimivuuden kannalta on tärkeää riittävä määrä virkaeläinlääkäreitä. 3-vaihtoehdossa on epäselvää, mistä yliopisto saisi tukea, jos ei kunnista. Jos yksityisiin luotetaan, ja niitä ei sitten ole, tilanne on altis riskeille. Toiminnan muutoksia koskevan yksityisten ilmoitusvelvollisuuden määräajan tulisi olla 6-12 kk ennen muutosta, onko realistista? 4-malli on paras järjestelmän turvaamiselle. Ei voida luoda järjestelmää, jossa kuntaan yritetään saada praktikoita vain illaksi tai yöksi.

Terhi Laaksonen, Ruokavirasto: Kannatetaan 4-vaihtoehtoa, vastaa parhaiten eläinlääkintähuollon tarpeita. 1-vaihtoehtoon liittyy riskejä. Yhtiöittäminen johtaa ongelmiin virketehtävien hoidossa.

Mia Salonen, KKV: Ei vielä selkeää kantaa malleihin. Nykymallin säilyttäminen olisi ongelmallinen, koska kunnan kilpailullista toimintaa ei voida hinnoitella markkinaperusteisesti. Nykyinen klinikamaksu ei ole riittävä. Lisäksi pitäisi pystyä rakentamaan kunnalle läpinäkyvyys tuloille ja menoille, eli on tarvetta uudistaa lainsäädäntöä. Yhtiöittämispoikkeuksen säätäminen laissa olisi ongelmallista, koska ei tiedetä, täytyvätkö vähäisyyskriteerit kaikkialla seura- ja harrastuseläinpalvelujen osalta. KKV tutkii tapauskohtaisesti, onko yhtiöittämispoikkeukselle edellytyksiä. Jos yhtiöittämiselle säädettäisiin poikkeus laissa, tulisivat silti selvitetäviksi valtioneuvoston päätöksen liittyvät näkökohdat.

- Ehdotetun lain 9 §:n järjestämisvelvoite vaikuttaa laajalta, ja jos markkinapuute ei kaikilta osin täyty, siihen liittyy riskejä. Miten turvataan yksityisten palveluiden huomioon ottaminen ja kunnille riittävä informaatio yksityisistä palveluista? Kuntakyselyn 5. kysymystä siteerattu väärin hallituksen esityksessä, vastausvaihtoehdoissa kysyttiin *harkitsisiko* kunta tiettyjä toimia, ei kysytty miten kunta toimisi. Vastauksia tulkittaessa olisi hyvä ottaa huomioon vastapainona, että kuntakyselyssä nousi avovastauksissa esille esimerkiksi, että jos joissakin palveluissa olisi markkinapuute tai jos se olisi kunnan eläinlääkäreiden houkuttelemiseksi tarpeen, jotkin kunnat tuottaisivat vapaaehtoisia palveluja, vaikka ne pitäisi yhtiöittää tai hinnoitella markkinaperusteisesti (eli jos palveluiden saanti tai kunnallinen järjestelmä uhkasi vaarantua, vapaaehtoisten palvelujen tuottamisesta ei välttämättä luovuttaisi). Kunnaneläinlääkäreiden virkojen houkuttelevuutta koskien voisi pohtia, onko mahdollisuutta esimerkiksi osa-aikaisiin virkoihin, joilla työsidonaisuus vähenisi. Ne kunnaneläinlääkärit, jotka kaipaavat lisätuloja, voisivat mahdollisesti tehdä virkatyön ohessa esimerkiksi omaa praktiikkaa tai tarjota palvelujaan kunnan yhtiölle.

Katri Kiviniemi, SELL: Työkuorma johtuu päivityksestä, eikä siihen auta kannattavan päivityksen vähentäminen. Osa-aikaisuuteen liittyy myös se ongelma, että eläketurva ja sairauspäivärahojen määrä alenevat. Järjestelmän tulisi olla sellainen, että jaksetaan tehdä täyspäiväisesti työtä. Praktiikkatulot eivät ole KT:n tiedossa. Jo nyt nähtävissä, että kunnille tulee kustannuksia, jos eläinlääkärit eivät saa tuloja päiväaikaisesta työstä.

Jenni Aaltonen, KT: Osa-aikaisuus on lisääntynyt, mutta johtaa uusiin rekrytointeihin, ja eläinlääkäreiden saatavuus on huonoa. Mallit eivät saisi estää palkkausjärjestelmän muuttamista (1 vaihtoehto). 2-vaihtoehdossa haasteena on eläinlääkäreiden päiväaikaisen työn riittävyys ja se, että vaihtoehto voi vähentää eläinlääkärien saatavuutta (2 vaihtoehto): On tärkeää, että kunnaneläinlääkäriin työ pysyy houkuttelevana. Norjan malli kiinnostaa.

Pirkko Pirinen, AVI: Yhtiöittäminen johtaa siihen, että valvontatehtävät jäävät valvontaeläinlääkäreille, jotka eivät päivystä. Aluehallintovirastot joutuvat silloin hoitamaan päivystysaikaiset virkatehtävät.

Puheenjohtaja: Voidaan vielä selvittää Norjan mallia lisää.

3. Markkinaperusteisen hinnoittelun toteuttaminen käytännössä

-alustus KKV

Esitys liitteenä.

-alustus SELL

Katri Kiviniemi, SELL: Markkinaperusteisen hinnoittelun käytännön toteuttamiseen liittyy paljon käytännön kysymyksiä. Jos potilaita vähän, asiakashinta nousee. Kuntalaskutus ongelma. Miten määritellään kustannus eläinlääkäriin työstä kunnille, jos kunnaneläinlääkärille ei ole säädetty työaika? Ilman työaika on vaikeaa pitää työaikaan liittyvää kirjanpitoa. Miten huomioidaan päivystykseen, puhelinpalveluun ja valvontaan käytetty työaika? Palkkavien kunnaneläinlääkärien lukumäärä määräytyy sen mukaan, että saadaan riittävästi kunnaneläinlääkäreitä päivystämään.

-keskustelu

Jenni Aaltonen, KT: Ei ole mietitty palveluiden markkinaperusteista hinnoittelua, koska nykyisessä järjestelmässä sovelletaan kunnaneläinlääkäritaksaa. Kuntien tulisi määritellä oman taksansa. Päätäisikö eläinlääkäri mikä on markkinaperusteinen hinta, vai kuka sen päättäisi? Jos kunta perii, lisää kuntien työtä. Työajan kirjaaminen ilman työaika on ristiriitaista.

Leena Suojala MTK/SLC: Kunnaneläinlääkäriin peruspalkkaa ei voida jyvittää markkinaehtoiseen hinnoitteluun, se ei ole käytännössä mahdollista.

Johanna Wallius, MMM: Joutuuhan kunnaneläinlääkäri nytkin ilmoittamaan työaikansa esim. valvontatehtävistä. Lakiluonnoksessa ollut ajatuksena, että kunta perisi markkinaperusteisen hinnan ainoastaan 9 §:n yli menevistä palveluista, jolloin markkinaperusteisen hinnoittelun käyttöala jäisi pieneksi. Lakiluonnoksen mukaan tämä tehtäisiin siten, että kunta perisi maksun, jolla se kattaisi omat kustannuksensa, kunnaneläinlääkäriin palkka mukaan lukien, ja tuotto-osuuden ja sen lisäksi kunnaneläinlääkäri perisi kunnaneläinlääkäritaksan mukaisen palkkion. Kunnaneläinlääkäriin ansiot eivät vähenisi, mutta asiakasmaksut nousisivat, kun kunta perisi enemmän asiakkaalta.

Mia Salonen, KKV: Lähtökohtaisesti lakisääteisten päivystyspalvelujen ja valvonnan kustannuksia ei allokoita ei-lakisääteisten tehtävien kustannuksiksi. Kuitenkin yhteiset kustannukset pitää allokoita

siinä suhteessa, kun niitä on käytetty ei-lakisääteisten, markkinaperusteisesti hinnoiteltavien palvelujen tuottamiseen. Eli jos kunnaneläinlääkäri tekee päivystysaikana sekä lakisääteisiä että ei-lakisääteisiä tehtäviä, ei-lakisääteiseen toimintaan käytetty työaika tulee allokoida ko. toiminnan kustannuksiksi ja huomioida kustannuksena markkinaperusteisessa hinnoittelussa. Päivystyksen henkilöstökustannusten jako lakisääteisen ja ei-lakisääteisen toiminnan välillä voidaan määritellä esimerkiksi perustuen toteutuneen työajan seurantaan (toimintoon käytetyt työtunnit) tai tehtävien keskinäiseen suhteeseen perustuvaan prosenttijakoon (prosenttijaon käyttäminen kustannusten allokoinnissa edellyttää kuitenkin, että lakisääteinen ja ei-lakisääteinen palvelu vastaavat toisiaan sisällöllisesti eli tarvittavat resurssit ovat samat ja lisäksi kummankin toiminnon osuus kokonaisvolyyymistä on vakiintunut). Henkilöstökustannukset ovat palveluissa tyyppillisesti suurin kustannuserä, jolloin ne olisi saatava allokoitua eri toimintojen välillä riittävän tarkasti.

Markkinapuutteella tarkoitetaan kilpailuoikeudessa ja kilpailun taloustieteessä tilannetta, jossa yksityistä palvelutarjontaa ei ole eikä voida pitää todennäköisenä, että sitä syntyisikään (vaikka kunta lakkaisi tarjoamasta palveluja alueella). Näin voisi olla esimerkiksi syrjäseudulla, jossa toimintaa ei välttämättä olisi mahdollista saada liiketaloudellisesti kannattavaksi. Jos jollakin alueella olisi edellä tarkoitettu markkinapuute lakisääteiset palvelut ylittävien palvelujen osalta, ei lähtökohtaisesti voitaisi katsoa olevan kyse kilpailutilanteesta, jossa kilpailu voisi vaarantua eikä KKV:lla näin ollen olisi edellytyksiä puuttua kunnan toimintaan, vaikka kunta tuottaisi lakisääteiset palvelut ylittäviä palveluja samoin ehdoin kuin se tuottaa lakisääteisiä palvelujaan (eli ei-markkinaehtoisesti).

Sanna Hellström, SEY: Markkinahinta on hankala käsite. Markkinahinnan ei pitäisi perustua kustannuksiin, vaan markkinoihin. Kate voi vaihdella eri toimenpiteissä, sillä jos kunta suorittaa joitakin toimenpiteitä vain hyvin harvoin ja näihin liittyvät kustannukset jyvitetään ko. toimenpiteille, toimenpiteen hinta voi nousta erittäin korkeaksi. Eli maksut voivat muodostua korkeiksi kunnissa, jos hinnoittelu tehdään ohjeiden mukaan, mikä ei aseta yksityisiä ja julkisia toimijoita samalle viivalle.

Puheenjohtaja: Ehkä peruspalkan laskuttamiseen on kuitenkin löydettävissä ratkaisu.

4. Keskustelu TEM:n kanssa valtiontukeen liittyvistä seikoista

-tiedotus asian etenemisestä

Johanna Wallius, MMM: TEM:n kanssa keskusteltu jo pariin otteeseen ja TEM:ssä selvitetty Ruotsin notifikaatiotilannetta. Komissio on tarkastellut Ruotsin järjestelmää kantelun johdosta pitäen sitä perusteltuna, minkä jälkeen Ruotsi on raportoinut tuen komissiolle SGEI-päätöksen mukaisesti.

Yksi SGEI-kriteeri on kokonaistukimäärä. Tämänhetkinen arvio tilanteesta on, että kynnys notifikaatiolle ylittyy. Tarkoitus käynnistää keskustelu komission kanssa ensin epävirallisesti, sen jälkeen kuin työryhmän työn etenemisestä ja vaihtoehdon valinnasta on saatu tarkempi selvitys.

Kajsa Hakulin, MMM: TEM on jo kiitettävästi paneutunut asiaan. On tarkasteltu komission analyysiä Ruotsin tilanteesta. Ruotsissa on vaihtoehtoasiakirjan 3-vaihtoehtoa lähimpänä oleva järjestämismalli. Ruotsissa ei erotella julkisten eläinlääkäripalvelujen eri osa-alueita eikä tarkastella markkinapuutetta erikseen jokaisen osa-alueen osalta. Komissio näyttää hyväksyneen tämän lähtökohdan.

5. Lakiluonnoksen 3. luvun (julkiset eläinlääkäripalvelut)

-viime kokouksen jälkeen tehdyt muutokset

Johanna Wallius, MMM, esitti lakiluonnokseen viime kokouksen jälkeen tehdyt muutokset.

Kajsa Hakulin, MMM, kertoi tulkinnasta rehujen osalta, jotka viimeksi pyydettiin lisäämään lääkkeiden ja tarvikkeiden perään, jotta kunnaneläinlääkäri voisi periä niistä korvauksia. Eläinlääkäriasemilla myydään jonkin verran erikoisrehuja lemmikeille, ja eläinlääkärit voivat myydä tällaisia erikoisrehuja myös tuotantoeläimille. Rehujen myynnistä peritään yleensä myyntivoitto, ja vastaavia rehuja voivat myydä myös muut kuin eläinlääkärit. Rehujen myynti ei siis ole verrattavissa lääkkeisiin ja tarvikkeisiin, joista eläinlääkäri perii korvauksia ilman myyntivoittoa. Koska muutkin kuin eläinlääkärit voivat myydä tällaisia rehuja, on päädytty siihen, että niitä ei tulkita eläinlääkäripalveluiksi, vaan ovat tukihoidtoa. Rehujen myynti on siis eläinlääkintähuoltolain soveltamisalan ulkopuolella. Eläinlääkäri käyttää myös itse jonkin verran rehuksi luokiteltuja aineita eläinten hoidossa antamalla ne letkulla suoraan eläimen vatsalaukkuun. Tällaiset eläinlääkäreiden itse antamat rehut voidaan katsoa kuuluvan tarvikkeisiin, joista eläinlääkäri voi periä korvauksia. Lakiluonnoksesta on myös poistettu erillinen maininta aineista, koska nykyisen lain mukaan aineet on katsottu sisältyvän tarvikkeisiin, ja näin on tarkoitus tehdä myös uudessa laissa.

-keskustelu

Mia Salonen, KKV: 17 §: Kilpailulaissa ja kuntalaissa toiminnan vähäisyyttä arvioidaan markkinavaikutusten kannalta, ei suhteessa muihin palveluihin. Jos KKV tapaustutkinnassaan joutuisi tarkastelemaan kysymystä, arvioisi se, millaisia markkinavaikutuksia toiminnasta aiheutuu ja voidaanko niitä pitää vähäisenä.

Johanna Wallius, MMM: Eriytyinen vähäisyyteen liittyvä yhtiöttämispoikkeussäännös olisi tarpeen täsmentämään asiaa, jotta ei jäisi pelkästään kuntalain tulkinnan varaan ja olisi helpompi ennakoida tilanteita.

Kaisa Mäntynen, Kuntaliitto: Tyytyväinen poikkeuslupamenettelyn poistamiseen. Yliopistollisen eläinsairaalan tilanne on edellinen ongelmallinen kunnallisen itsehallinnon kannalta.

Janne Lunden, HY: Ei ymmärrä kuntien ongelmaa yliopiston aseman osalta. Pykälä ottaa jo huomioon kuntien edut. Tulisi saada pysyvämpi ratkaisu, koska nykyinen vapaaehtoisuuteen perustuva malli aiheuttaa epävarmuutta. Tuleeko yliopiston alueen määrittely pykäläin?

Johanna Wallius, MMM: Siirtymäsäännös on vielä tulossa tarkennus siitä lain voimaantuloa edeltävästä ajanjaksosta, joka relevantti nykyisen alueen määrittelyssä.

Puheenjohtaja: järjestetään erillinen palaveri Helsingin yliopistoa koskevien säännösten osalta.

Katri Kiviniemi, SELL: Eläinlääkäripalveluihin käytettävien tilojen asianmukaisuuden osalta tekstejä voitaisiin yhtenäistää.

Pirkko Pirinen AVI: Kuuluuko aluehallintoviraston jatkossa valvoa myös markkinaperusteista hinnoittelua ja kirjanpidon eriyttämistä?

Mia Salonen, KKV: Kilpailulain 41 §:n nojalla aluehallintovirastot voivat selvittää kilpailuasioita KKV:n toimeksiannosta, mutta eivät ryhtyä itsenäisiin toimenpiteisiin. KKV valvoo kilpailulain noudattamista ja voi puuttua kunnan kilpailulliseen toimintaan ja asettaa toiminnalle ehtoja, jos toiminnalla on kielteisiä markkinavaikutuksia. Samalla aluehallintoviraston havainnot ovat KKV:lle kuitenkin tärkeitä, eli jos aluehallintovirasto havaitsee, että kunnissa ei noudateta sääntelyä, on luonnollisesti toivottavaa ja tärkeää, että ne informoivat tästä virastoa. Tämän voisi ehkä avata perusteluissa. Muutoinkin esimerkiksi yhtiöittämisen ja hinnoitteluvaatimusten osalta voitaisiin harkita viittaamista kilpailu- ja kuntalakiin. Tällöin ei olisi epäselvää, minkä lain mukaan on tarkoitus mennä tai kuka valvoo. Nyt monessa kohtaa viitataan muuhun lainsäädäntöön täsmentämättä tarkemmin, mihin lakiin viitataan.

Puheenjohtaja: Tulevan eläinlääkintähuolto/eläinlääkäripalvelulain kilpailuun liittyvät kysymykset voitaisiin aluehallintovirastossa antaa kilpailulainsäädäntöön perehtyneiden asiantuntijoiden tarkasteltavaksi. Eläinlääkintäviranomaiset voivat keskittyä arvioimaan palvelujen riittävyttä ja asianmukaisuutta.

Terhi Laaksonen, Ruokavirasto: Ymmärtänyt, että aluehallintoviraston ja Ruokaviraston toimivalta rajoittuisi palveluiden arviointiin, kilpailuneutraliteettia liittyvien säännösten valvonta olisi edelleen kilpailuviranomaisille.

6. Johtopäätökset

Pyydetään työryhmän jäseniltä kantoja vaihtoehtopaperiin 15.10. mennessä.

Vaikutti siltä, ettei 1 vaihtoehto saanut kannatusta. Ei mahdollista palkkausjärjestelmän muutosta eikä markkinaperusteista hinnoittelua, ja on muitakin tarkennustarpeita.

Useimmat olivat 4 vaihtoehdon kannalla. Esitettiin kuitenkin huolia kuntien lakisääteisten tehtävien lisääntymisestä ja kuntien kustannuksista.

Oli eri käsityksiä siitä, miten markkinaperusteinen hinnoittelu ja yhtiöittäminen voidaan toteuttaa. Kuntien vastaukset kyselyyn olivat alustavia ja eri ratkaisut voivat vaikuttaa niihin.

Lain perustarkoituksena on turvata palvelut, kansanterveys ja eläinten hyvinvointi. Myös virkatehtävien hoito ei saisi vaarantua. Voidaanko markkinapuutetta käsitellä palvelukokonaisuutena, vai pitäisikö se tarkastella osa-alueittain?

Kuntien kustannukset koostuvat päivystävien eläinlääkärien virkojen ylläpitämisestä, jolloin arkena annettavat peruspalvelut eivät nosta kuntien kustannuksia.

Norjan mallia selvitetään vielä tarkemmin.

Markkinaperusteinen hinnoittelu kuvattiin. Esitettiin huolia, voiko toimia nykyisessä palkkausjärjestelmässä, jossa eläinlääkäreillä ei ole työaika.

Kuntien järjestämisvelvoitetta koskevan poikkeuslupapykälän poistaminen sai kannatusta.

Yliopiston järjestämisvelvoite sai edelleen kritiikkiä. Siihen pyritään järjestämään ratkaisu seuraavaan kokoukseen mennessä.

Seuraava kokous saatetaan peruuttaa, tilalle toinen kokous marraskuussa.

7. Kokouksen päätös